

NIEUWSBRIEF – april 2012 nr. 86

Reacties & bijdragen voor de nieuwsbrief kunt u e-mailen naar nieuwsbrief@pvda-stadskanaal.nl

Agenda

- 2 april Politiek Café
- 1 mei 1-meiviering Bellingwedde, Stadskanaal en Vlagtwedde

Politiek Café over Outlet, windmolens, Wsw en megastallen

De afdeling Stadskanaal van de Partij van de Arbeid houdt **maandagavond 2 april vanaf 19.30 uur** een Politiek Café. Het **theatercafé Carte Blanche** staat die avond vanaf 19.00 uur open voor iedereen die geïnteresseerd is in landelijke en provinciale politiek.

PvdA-gedeputeerde William Moorlag gaat in op allerlei onderwerpen die momenteel een prominente plek hebben op de agenda van de provincie. Onderwerpen als het Outlet Center Zuidbroek, windmolens en megastallen passeren de revue. Ook wordt Moorlag gevraagd een mening te geven over het kabinetsbeleid. Hij gaat in op de extra bezuinigingen die de VVD, CDA en PVV voorstaan. Moorlag vervangt Tweede Kamerlid en vicefractievoorzitter Jeroen Dijsselbloem. Deze PvdA-er is 2 april verhinderd, vanwege een extra overleg in Den Haag.

Tijdens het Politiek Café zijn de lokale fractievoorzitters ook aan de beurt. Zij gaan in debat over mogelijke extra bezuinigingen. Thema's als de verkeerssituatie aan de nieuwe Hoofdstraat, de zondagsopenstelling van een supermarkt en de bezuinigingen op de Wsw komen aan bod.

De presentatie is in handen van Fer Schipper, raadslid van de PvdA in de gemeente Vlagtwedde. Voor de muzikale omlijsting zorgt Wim Dalmaijer.

De Partij van de Arbeid organiseert regelmatig politieke cafés waarbij om toerbeurt landelijke kopstukken hun opwachting maken. De toegang is gratis. U bent van harte welkom!

1-meiviering Bellingwedde, Stadskanaal en Vlagtwedde

Voor het eerst vierten de PvdA-afdelingen in Bellingwedde, Stadskanaal en Vlagtwedde gezamenlijk 1 mei, de Dag van de Arbeid. Gekozen is voor een plaats die redelijk centraal ligt in de drie gemeenten. Op dinsdag 1 mei vindt de viering plaats in **Zaal 12 in Vlagtwedde, Wilhelminastraat 37**. Vanaf 19.00 uur bent u welkom in Zaal 12. Het officiële programma begint om **19.30 uur**. Deze uitnodiging geldt niet alleen voor de leden, maar ook voor alle geregistreerde belangstellenden.

Jacques Wallage

De 1-meirede wordt uitgesproken door Jacques Wallage. Hij begon zijn politieke loopbaan als raadslid in Groningen, werd vervolgens wethouder van deze stad en daarna staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen en volgde daarop staatssecretaris van Sociale Zaken. In de periode 1994-1998 was Wallage fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer en daarna ongeveer tien jaar burgemeester van Groningen.

Informele sfeer

De bedoeling van deze 1-meiviering is vooral om in een informele sfeer bij elkaar te zijn. Na de toespraak van Jacques Wallage en de speciale aandacht voor de negen jubilarissen uit de drie afdelingen is er alle gelegenheid om onder het genot van een hapje en een drankje nieuwe contacten te leggen en bestaande uit te bouwen. Bovendien treedt de Ter Apeler akoestische coverband FATH op met liedjes uit de jaren zestig, maar ook met nummers van bijvoorbeeld De Dijk, Anouk, Ede Staal en Erwin de Vries.

Geen vervoer?

Is vervoer een probleem? Helemaal niet! U wordt dan opgehaald van huis en uiteraard ook weer thuisgebracht. Leden in Bellingwedde kunnen dan contact opnemen met Mart van Wijngaarden (0597-561524), leden in Stadskanaal met Monique Kroom (0599-470071) en leden in Vlagtwedde met Marga Kieffer (0599-587969).

Graag ontmoeten we u op 1 mei!

Commissie 1-meiviering

1. Column: 'Investeren in moeilijke tijden loont!'

Op initiatief van een groep enthousiaste inwoners van Alteveer is een gloednieuwe schaats/skeelerbaan aangelegd op het multifunctioneel evenemententerrein in Alteveer. Deze baan, mede gefinancierd door Leader en de gemeente Stadskanaal, heeft in de afgelopen winter haar waarde kunnen bewijzen.

In januari hoorde ijsvereniging 'De Toekomst' dat het de NK kortebaanschaatsen voor vrouwen mocht organiseren. Dit evenement vond, dankzij de korte maar strenge winter, op vrijdag 3 februari plaats op de nieuwe baan. Voor de ijsvereniging een hele eer om dit evenement, waar veel Nederlandse topschaatssters aan deelnamen, te mogen organiseren. Zullen zij volgend jaar de concurrentie kunnen aangaan met Noordlaren en Veenoord?

Voor de Partij van de Arbeid is sport een belangrijk thema. Sport ontspant, is gezond en verbindt mensen. Wij vinden daarom dat sportverenigingen een belangrijke functie hebben in een buurt of wijk. De inrichting van buurten en wijken kan grote invloed hebben op het sport- en beweeggedrag en daarmee op de gezondheid van mensen en de leefbaarheid van buurten en wijken.

Ook in moeilijke tijden investeert de gemeente Stadskanaal, met steun van de PvdA, in sportaccommodaties. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe accommodatie en sportvelden van SPW en de renovatie van de atletiekbaan in Stadskanaal.

Na een goed en geslaagd Nederlands kampioenschap kortebaanschaatsen wordt binnenkort weer een fantastisch sportevenement in Stadskanaal georganiseerd. Van 24 tot en met 27 juni worden de Europese kampioenschappen atletiek voor gehandicapten gehouden op de dan gerenoveerde atletiekbaan in het Pagedal. Veel atleten zullen dit evenement gebruiken ter voorbereiding op de Paralympische Spelen in Londen, later dit jaar.

De gemeente Stadskanaal wordt dit jaar sportief gezien goed op de kaart gezet.

Kevin Christians

Deze column is 21 maart 2012 gepubliceerd in de Nieuwsbode.

2. Iederéén telt is actueler dan ooit!

Onderstaande tekst is als onderdeel van een paginagrote verantwoordingsadvertentie woensdag 7 maart 2012 gepubliceerd in de Nieuwsbode.

Een terugblik

3 maart 2010 werden de verkiezingen voor een nieuw gemeentebestuur gehouden. We gingen de verkiezingen in met de slogan: ieder één telt. De fractie van de Partij van de Arbeid verloor drie zetels. Maar tegen het licht van drie nieuwe deelnemende partijen en lage landelijke peilingen waren we opgetogen dat we ook in 2010 het initiatief konden nemen. De PvdA kwam in de gemeente Stadskanaal als grootste uit de stem bus!

De PvdA-fractie sloot een akkoord waarin staat dat de kwetsbare inwoners zoveel mogelijk worden ontzien, ook is bepaald dat lopende trajecten zoals de bouw van de MFA in Stadskanaal-Noord en de renovatie van Theater Geert Teis op een nette manier konden worden afgerond. We zetten ons in om de gemeente Stadskanaal sterk en sociaal te houden.

Donkere wolken

Vanaf de start van de nieuwe bestuursperiode kwam de financiële positie onder druk te staan. De eurocrisis heeft grote gevolgen voor de inkomsten van de gemeente Stadskanaal. Samen met andere politieke fracties hebben we de verantwoordelijkheid op ons genomen om het huishoudboekje op orde te houden. Het minimabeleid is daarbij zoveel mogelijk ontzien. Ook is het gelukt om de ontslagbescherming voor de groep WIW en ID-ers overeind te houden. De raadsleden van de PvdA kozen ervoor om het verenigingsleven zo goed als mogelijk te beschermen.

Waar we erg veel last van hebben, is dat het minderheidskabinet van VVD en CDA gesteund door de PVV onevenredig bezuinigt op de sociale voorzieningen. De financiële risico's van Wedeka lopen in de miljoenen en tegelijkertijd krijgen we minder geld om mensen naar een reguliere baan te helpen. Ook kondigt het kabinet wetten af die negatieve gevolgen hebben voor mensen met een minimumuitkering. Door de gezinsnorm komen tientallen gezinnen in de problemen. Gezinnen met een inkomen dat hoger is dan 110 procent van de bijstandsuitkering komen niet meer in aanmerking voor regelingen. Op de WMO is gekort. Dit kabinet maakt het gemeenten en haar inwoners erg moeilijk.

Onze inzet

De fractie van de PvdA probeert de gemeente Stadskanaal, in samenwerking met de andere raadsleden, zo goed als mogelijk door deze moeilijke jaren heen te loodsen. De inzet op de leefbaarheid in de wijken en de aandacht voor de dorpen blijven wat ons betreft overeind. Een mooi voorbeeld is Alteveer: de oplevering van de Beumesweg en de nieuwe ijs- en skeelerbaan zorgen voor verbetering van de leefomgeving. Prioriteit heeft het voorkomen van verdere verpaupering. Dus geen 'nieuwe' wijken, maar het vitaal houden van het lint langs het kanaal. De nieuwbouw van het Noorderpoort in Stadskanaal beschouwt de PvdA-fractie als een kans. Maar ook het centrum van Musselkanaal verdient een nieuwe impuls. Daartegenover staat dat we een grootschalig windpark met tientallen windmolens van 200 meter hoog afkeuren. We zoeken naar mogelijkheden om de zorg en sociale voorzieningen op de rails te houden. Ook vinden we een sociale gemeente erg belangrijk: Dat betekent dat niemand langs de kant mag staan. De fractie van de Partij van de Arbeid doet een beroep op de gemeente Stadskanaal om samen met de inwoners en lokale organisaties de krachten te bundelen en goed samen te werken. Iederéén telt is actueler dan ooit!

3. Bliksembezoek Samsom in Stadskanaal

Tijdens zijn campagnetour door Noord Nederland bracht Diederik Samsom zaterdag 3 maart ook een bliksembezoek aan Stadskanaal. Samsom, kandidaat politiekleider voor de Partij van de Arbeid, is deze dagen op pad en reist door heel Nederland om de leden te overtuigen op hem te stemmen. Onder de slogan 'Nieuwe energie voor de PvdA' is hij bereid om prangende vragen te beantwoorden en geeft hij aan hoe Nederland er beter op wordt wanneer de PvdA het voor het zeggen heeft.

Weliswaar een half uur te laat snelt Samsom Carte Blanche binnen om vervolgens op zijn geëigende rappe manier van spreken de verloren tijd weer in te lopen. Op vragen wordt gretig en overtuigend geantwoord. Ook de plannen voor de windparken in het veenkoloniaal gebied worden aan de orde gesteld. Jammer dat er over dit onderwerp niet langer kon worden doorgepraat, omdat Emmen en Zwolle deze middag ook nog op het programma staan. Onder luid applaus vertrekt in even grote snelheid de energieke kandidaat politiek leider PvdA naar zijn volgende meeting.

4. Column: 'Sociale werkvoorziening onder druk'

Als het aan het kabinet ligt, wordt op 1 januari 2013 de nieuwe Wet Werken Naar Vermogen (WWNV) van kracht. Naast bezuinigen is het doel om bestaande wetten (WWB, Wajong en WSW) te vervangen door één nieuwe wet. De uitvoering van de WWNV wordt volledig bij de gemeente neergelegd. Behalve voor mensen met een bijstandsuitkering heeft deze wet grote gevolgen voor Wedeka en de gemeente Stadskanaal.

Het percentage inwoners dat in aanmerking komt voor de WWNV, is in onze regio ruim tweemaal zo hoog als gemiddeld. Het kabinet gaat ervan uit dat de helft van het aantal mensen dat nu in aanmerking komt voor de sociale werkvoorziening, aan de slag kan bij een gewone werkgever in een reguliere baan. Zulke banen zijn hier niet voldoende voorhanden. De afgelopen jaren is Wedeka er in geslaagd de exploitatie sluitend te houden en een reserve op te bouwen.

De rijksbijdrage per arbeidsplaats zal echter vanaf nu tot 2015 stapsgewijs worden verlaagd. Dit kan de komende jaren leiden tot een miljoenentekort, waarvan de gemeente Stadskanaal veertig procent voor haar rekening zal moeten nemen. Wanneer geen rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden in onze regio, zullen de door het kabinet voorgestelde maatregelen tot gevolg hebben dat de gemeente Stadskanaal financieel nauwelijks in staat is verantwoord beleid te voeren op het gebied van werkvoorziening en re-integratie.

Dat hiermee opnieuw vooral de kwetsbaren in onze samenleving dreigen te worden getroffen, moge duidelijk zijn. Als Partij van de Arbeid zullen wij ons sterk blijven maken voor het behoud van voorzieningen en ondersteuning voor deze groep medeburgers.

Francis Boen

Deze column is 15 februari 2012 gepubliceerd in de Nieuwsbode.

5. Congressen PvdA 21/22 januari en 17 maart 2012

Het 1^e kwartaal van 2012 is zo goed als voorbij en de Partij van de Arbeid heeft er alweer een tweetal congressen opzitten. Het eerste congres, op 21 en 22 januari in Den Bosch, was een regulier congres met als onderwerpen herziening van de reglementen en de statuten, de resolutie "Nieuwe Wegen" (een resolutie over de publieke sector) en de resolutie "Met het gezicht naar de wereld" (een resolutie over Nederland en de internationale sociaaldemocratie). Het tweede congres, op 17 maart in Rotterdam, was

ingegeven door het vertrek van Job Cohen en de daarop volgende ledenraadpleging om een nieuwe politieke leider te kiezen.

Besluitvorming op het congres van 21 en 22 januari 2012

Op het congres van 21 en 22 januari zijn drie stukken vastgesteld. De nieuwe statuten en reglementen, de resolutie 'Nieuwe wegen' (Publieke Sector) en de resolutie 'Met het gezicht naar de wereld' (Internationaal). Elk stuk werd in twee delen behandeld. In het eerste gedeelte is uitvoerig aandacht besteed aan het debat over bepaalde belangrijke thema's. In het tweede gedeelte van de behandeling werd er over de moties en amendementen gestemd. In dit artikel leest u een samenvatting van de besluitvorming van deze stukken tijdens het congres.

Statuten en reglementen

Op zaterdagmorgen zijn de herziene statuten en reglementen behandeld. In het eerste gedeelte is gesproken over de termijnen van diverse functies, de ledenraadpleging en de ledendemocratie. Bij deze stemmingen zijn heel veel amendementen, inclusief de amendementen van het partijbestuur, conform preadvies aangenomen. De reglementen treden in werking 30 dagen na het congres. De statuten zijn op 23 februari in werking getreden na ondertekening van de notariële akte.

Publieke sector

Op zaterdagmiddag is de resolutie "Nieuwe Wegen" (over een nieuwe sociaaldemocratische visie op de toekomst van de publieke sector) behandeld. In het eerste gedeelte is gesproken over samenredzaamheid, een hoge morele standaard en 'de publieke sector is van ons'. In het tweede blok werd gestemd over de amendementen om tot een definitieve resolutie te komen.

Internationaal

Op zondagmorgen is de resolutie "Met het gezicht naar de wereld" (over Nederland en de sociaaldemocratische internationale politiek) behandeld. In het eerste gedeelte is gesproken over Europa na de financiële crisis, Israël – Palestina en Energie, klimaat en duurzaamheid. In het tweede blok werd gestemd over de amendementen.

Beide resoluties zijn te vinden, d.w.z. de definitieve tekst, op de website van de Partij van de Arbeid.

Moties

Op zondagmiddag zijn de overige actuele moties aan de orde geweest. Naar verzoek van het congres is er een motievolgsysteem ontwikkeld. In dit systeem zijn de ingediende moties van de congressen (tot aan 5 jaar terug) ingevoerd. Op een overzichtelijke manier kunt u terug vinden hoe er opvolging is gegeven aan alle aangenomen moties. Het motievolgsysteem is online en kan geraadpleegd worden via <http://mijn.pvda.nl>.

Besluitvorming op het congres van 17 maart 2012

Dit congres stond geheel in het teken van het formeel bekrachtigen van de benoeming van Diederik Samsom als onze nieuwe politieke leider.

Onze leden hebben Diederik Samsom gekozen als beoogd politiek leider van de Partij van de Arbeid. Na één stemronde had Diederik een absolute meerderheid van 54 procent van de stemmen. Het opkomstpercentage is 68,6 procent, een record. Het Congres heeft de uitslag van de ledenraadpleging formeel bekrachtigd. Hoe zag de uitslag er in totaliteit uit:

Na één stemronde had Diederik Samsom een absolute meerderheid van 54% met 19524 stemmen. De nummer twee was Ronald Plasterk met 11427 stemmen (31,6%). De nummer drie was Nebahat Albayrak met 2968 stemmen (8,2%). De nummer vier was Martijn van Dam met 1410 stemmen (3,9%). De nummer vijf was Lutz Jacobi met 815 stemmen (2,3%).

Erik van der Vlag – Congresafgevaardigde PvdA Stadskanaal

6. Raadsvergadering maandag 30 januari 2012

Herziening wijkaanpak

Het college stuurde de raad eind december 2011 een brief waarin het college meedeelt dat het bureau wijkaanpak is opgeheven. Dit verbaasde ons nogal, te meer omdat wij tijdens de behandeling van de voorjaarsnota in mei 2011 hebben gevraagd de raad uit te nodigen en ons te informeren over de ontwikkelingen binnen de Wijkaanpak/Wijkraden. Wij wensten over de resultaten en de kosten te worden bijgepraat. Het college zegde ons toe voor 1 november 2011 hierop te antwoorden tijdens een bijzondere bijeenkomst. De einddatum van deze toezegging is op 24 oktober door het college verzet en heeft nu de einddatum 1 maart 2012. Maar nog voor het verstrijken van deze datum en dus zonder dat de raad inzage heeft gekregen in het totale project Wijkaanpak en voordat de raad een mening kon vormen over de uitkomst van de evaluatie, wordt het bureau wijkaanpak opgeheven. Dit roept bij ons nogal wat vragen op. Wij hebben daarom gevraagd dit onderwerp met spoed op de raadsagenda te plaatsen. Het is nog onduidelijk of dit in de vorm van een besloten bijeenkomst of in de vorm van een openbare raadscommissie zal gebeuren. Onze voorkeur gaat uit naar het laatste. Wordt vervolgd.

Egbert Hofstra

7. De Wet werken naar vermogen

Tijdens de maand april behandelt de Tweede Kamer de Wet Werken naar Vermogen. In de aanloop naar deze behandeling is er veel media-aandacht voor de situatie in Oost-Groningen en de gemeente Borger-Odoorn. De betrokken gemeentebestuurders hopen via een zware lobby compensatie te krijgen voor de regio, die onevenredig zwaar getroffen wordt door het kabinetsbeleid. Onze wethouder Jan-Willem van de Kolk treedt op als woordvoerder en is onder andere geïnterviewd door Binnenlands Bestuur. Hieronder het interview:

Oost-Groningen luidt noodklok Wsw

Oost-Groningse gemeenten verwachten desastreuze financiële en sociale gevolgen als zij de sociale werkplaatsen in het voorgestelde tempo moeten afbouwen.

Onevenredig

Oost-Groningen wordt onevenredig hard getroffen door de bezuinigingen op sociale werkplaatsen. In een brief (<http://www.binnenlandsbestuur.nl/Uploads/2012/3/brief-De-Krom-12-3-2012.pdf>) aan staatssecretaris De Krom schrijven zeven Oost-Groningse gemeenten (Bellingwedde, Menterwolde, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Vlagtwedde) en de Drentse gemeente Borger-Odoorn dat de gevolgen van een te snelle afbouw van de rijksbijdrage met name in Oost-Groningen niet te dragen zijn.

Grootste werkgever

Oost-Groningen telt naar verhouding bijna vier keer zoveel mensen met een Sw-dienstverband als het

landelijk gemiddelde. Geen andere regio in Nederland heeft zo veel Sw'ers. Daarbij heeft het gebied een zeer zwakke arbeidsmarkt. De twee Sw-bedrijven in Oost-Groningen, Wedeka en Synergon zijn met respectievelijk 2000 en 1400 werknemers de grootste werkgevers. Van de 60.000 werkzame personen heeft dus 5,7 procent een Sw-dienstverband.

Miljoenentekort

De twee Sw-bedrijven konden de bezuinigingen in 2011 en 2012 nog opvangen met eigen vermogen. Maar daarna is het geld op en dreigt een financiële catastrofe. Volgens de gemeenten moeten zij vanaf 2015 jaarlijks 17 miljoen euro bijpassen. 'Wij moeten 6000 euro per werknemer bezuinigen', aldus wethouder Jan-Willem van de Kolk (PvdA) van Stadskanaal, tevens voorzitter van Sw-bedrijf Wedeka. 'Dat is onaanvaardbaar. Deze transitie kunnen we niet uitvoeren'

Onverantwoord

De gemeenten willen met De Krom in gesprek over realistische oplossingen die moeten voorkomen dat de regio met deze maatregelen op achterstand wordt gezet. 'We vinden een herstructurering van de Wsw noodzakelijk en wenselijk en onderschrijven het uitgangspunt om mensen zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers aan werk te helpen. We hebben al een ontwikkel- en leerbedrijf opgezet en verwachten veel van onze structurele aanpak. Maar bij ongewijzigd beleid komen we zelfs in de meest ambitieuze scenario's nog steeds 9,4 miljoen tekort. Als er niets verandert, wordt de leefbaarheid onverantwoord op het spel gezet.'

Oneigenlijk

Van de Kolk wijst bijvoorbeeld op 200 tijdelijke arbeidskrachten waarvan de contracten niet zijn omgezet in een vast contract. 'Hun perspectief wordt heel anders. De bezuiniging heeft voor hen grote gevolgen. Deze doelgroep valt tussen wal en schip en dit zal doorwerken in toekomstige generaties.' Mocht er niets wijzigen, dan moeten de gemeenten de gelden in hun eigen begroting vinden. 'De voorzieningen in de gemeenten komen dan onder druk te staan. Dat is oneigenlijk en niet goed.'

Zorgelijk

De briefschrijvers vinden dat De Krom het specifieke probleem van enkele regio's ontkent en niet ingaat op argumenten. Zij noemen dit zorgelijk. 'De problemen worden nooit genoemd door De Krom. Hij zegt steeds dat het wel kan, maar moet wel open blijven staan voor de feiten. Die hebben wij hem verstrekt. Onder de huidige voorwaarden is het voor ons onmogelijk', aldus Van de Kolk. Een soortgelijke oproep uit Limburg legde De Krom onlangs terzijde. Waarom zou het de Groningers wel lukken? 'Het is niet alleen een politiek verhaal. De brief wordt van links tot rechts ondersteund en is door burgemeesters van verschillende gezindten ondertekend. Wij denken dat de Tweede Kamer hier open voor staat.'

Compensatie

Van de Kolk wijst erop dat de VNG dit onderdeel van het bestuursakkoord nog altijd niet heeft ondertekend. 'De oplossing voor het probleem is meer tijd en/of meer geld. Financiële compensatie voor gemeenten met een bovengemiddeld aantal Wsw'ers. Meer maatwerk is noodzakelijk.'

De Wet werken naar vermogen wordt op 16 april door de Tweede Kamer behandeld.

8. Jan Schaper leergang voor mensen die overwegen raadslid te worden

Het Gewestelijk Bestuur organiseert in samenwerking met het landelijk partijbureau de Jan Schaperleergang. Jan Schaper is een Groninger politicus die in 1897 als eerste SDAP-er als raadslid gekozen

werd. Hij werd lid van de gemeenteraad van Groningen. Later is hij ook Statenlid en Tweede Kamerlid geworden.

De Jan Schaperleergang is bedoeld voor mensen die overwegen raadslid te worden voor de Partij van de Arbeid. De leergangen regionaal georganiseerd. De locatie voor het noorden is Ons Pand in Groningen.

Concept Programma Jan Schaperleergang

NB: mensen die al met de fractie meelopen als afdelingsbestuurslid hoeven niet mee te doen aan fase 1.

Fase 1

Drie dagdelen:

Vrijdagmiddag 1 juni: Verwachtingen en impact

Vrijdagmiddag 22 juni: De werking van de fractie en het gemeentehuis

Vrijdagmiddag 14 september: Praktijkcasussen: ik ga er wel over
(data onder voorbehoud)

Fase 2

Start oktober, tot december 2012

- 2 regionale dagen: PvdA roots en belangengroepen
- 1 centrale dag: gebruik sociale media en simulatiespel
- Communicatie Academie in oktober

Voor meer informatie over Jan Schaper: http://members.home.nl/janrlunsing/oe_schaper.htm

9. De "Flesmop" vervolgd: Wat moeten we met Musselkanaal?

Onderstaande is een verslag van Jan Schuurman Hess, gepubliceerd op www.voettochtvanjan.nl op 18 november 2011.

26ste etappe: Emmen, Ter Apel en Stadskanaal - De volgende ochtend ga ik op stap met PvdA wethouder van Stadskanaal Jan-Willem van de Kolk en raadslid Monique Kroom. Het is een milde, bijna warme herfstochtend en terwijl we door een bos wandelen in richting van Ter Apel, dwarrelen gele en bruine blaadjes uit de hoge eiken. Hier geen zompige zwarte aarde, maar bos, het Westerveld. Deze zandrug lag hoger dan de omringende veengebieden en werd net als de Hondsrug van oudsher bewoond. Tussen de bomen doemen oude Kloostergebouwen op, stil en onaanraakbaar. Er worden nog kerkdiensten gehouden maar monniken wonen er niet meer. Een klein eindje verder komen we uit bij een prachtig schoolgebouw, uit de jaren twintig van de vorige eeuw, ontworpen in de stijl van de Amsterdamse school, met fraai rood metselwerk, een symmetrische en evenwichtige gevelverdeling en ornamenten. Het gebouw, de Rijks Hogere Burgerschool, werd onlangs gerestaureerd.

In de veenkoloniën hebben de dorpen geen natuurlijk centrum, met een centraal gelegen markt of kerkplein. De dorpen zijn langgerekte lijnen van huizen terzijde van kleine, stille kanalen; slechts bij een brug of een kruising van kanalen is de bebouwing uitgebreider en hebben zich in de loop der tijd winkels gevestigd. Wie hier niet geboren is of heel vertrouwd met de omgeving, zal zich niet gemakkelijk kunnen oriënteren. Elke dorp, elk kanaal lijkt op het volgende.

Ter Apel heeft landelijke bekendheid gekregen door het centrum vanwaar asielzoekers het land worden uitgewezen. Iedereen die een asielprocedure heeft doorlopen en geen verblijfsvergunning heeft gekregen wordt naar Ter Apel overgebracht vanwaar de eventuele uitzetting wordt geregeld. Het centrum, het

ernaast gelegen asielzoekerscentrum en de daar weer achter gelegen gevangenis, bieden veel mensen uit de streek een vaste baan.

Jan Willem van de Kolk en Monique Kroom hebben voor ons een bezoek geregeld aan de gevangenis. Wat een verrassing; zo kom je nog eens ergens. Het complex van het uitzettingscentrum en de penitentiare inrichting, zoals het deftig heet, ligt een eind van de bewoonde wereld. We wandelen anderhalf uur vanaf mijn slaaphut bij 't Ossenschot naar de gevangenis. Het laatste stuk is een landweg waarover mensen in auto's naar hun werk rijden, en gevluchte mensen te voet gaan. Twee grote gele borden waarschuwen automobilisten voor wandelende mensen op de rijweg.

Het complex van de verschillende instellingen is reusachtig groot, ruim opgezet en ontdaan van elke vorm van gezelligheid. Er staan hekken om de terreinen en ik vermoed dat elke stap die we hier zetten, ergens gefilmd wordt. Misschien is niet zo, maar mijn gevoel geeft me deze gedachte in.

Je komt niet zo maar bij een gevangenis; het is een lange weg en wanneer je denkt dat je er bent, is het nog weer verder. Uiteindelijk dringen zich hoge muren op, waarachter grote gebouwen staan. In een hoek is een poortgebouw, en een grote rode, stalen schuifdeur waardoor boevenwagens binnen en buiten kunnen rijden.

We melden ons bij de portier en moeten ons ontdoen van vrijwel alles. Op kousenvoeten passeren we een elektronische poort, krijgen een pasje en onze spullen weer terug. We worden opgehaald door een bewaker en naar het kantoor van Hans Plattel, gevangenisdirecteur en zijn adjunct, Jan Roelof van der Poel gebracht. Vanuit het kantoor is er een breed overzicht op het gevangenisterrein. Er zijn drie blokken met cellen; er is een open sportveld en een groter en hoger gebouw waar de gevangenen een dagdeel werken. Vanzelfsprekend wordt die ene gedachte, ontsnappen, hier snel onderdrukt: alle gebouwen zijn maximaal bewaakt en beschermd.

De gevangenis van Ter Apel is de enige gevangenis van de provincie Groningen. Hier zitten arrestanten maar ook mensen die zijn "afgestraft" om de taal in de gevangenis te gebruiken, mensen dus die definitief zijn veroordeeld door de rechter en enkele weken, maanden of jaren binnen de muren van de gevangenis zullen blijven. In de gevangenis is plaats voor 450 mensen, maar er zitten nu 350 boeven vast; dagelijks zijn er honderd personeelsleden aan het werk, 24 uur per dag, zeven dagen per week.

Bezuinigingen treffen ook het gevangeniswerk, vertellen Plattel en van der Poel, maar zij denken het te kunnen oplossen zonder dat zij hun kerntaken moeten raken. De modernisering van het gevangeniswezen zoals dat door voormalig staatssecretaris Albayrak werd doorgevoerd wordt door haar opvolger Fred Teeven voortgezet. Hans Plattel: "Elke vier jaar worden natuurlijk kleine accentverschuivingen in het beleid aangebracht; ook nu is dat zo. Staatssecretaris Teeven wil de recidive echt terugdringen en daarbij resultaten zien. Nu is het zo dat 73% van de gevangenen na zes jaar opnieuw in de bajes zit. Dat aantal moet dus op korte termijn aantoonbaar omlaag."

De gevangenisdirecteur en zijn adjunct zijn begaan met hun werk. Ze vertellen dat gevangenen tijdens hun straf actief worden begeleid om na afloop van de straf en buiten de gevangenis op het rechte pad te kunnen blijven. De gevangenis en de reclassering zijn daarbij overigens aangewezen op goede samenwerking met andere overheidsdiensten. Gevangenen hebben vaak meerdere problemen: schulden, verslaving aan alcohol en drugs, geen werk, geen woning, geen inkomen.

Ik realiseer me dat gemeenten voor al die verschillende opdrachten die aan het openbaar bestuur worden gesteld, en al die specialistische kennis die daarbij hoort, een bepaalde omvang moeten hebben. In mijn

gemeente, Noord Beveland, wonen 7000 inwoners; daar is natuurlijk geen enkele ambtenaar die boeven opvangt en weer op weg helpt. Jan Willem van de Kolk, de wethouder in Stadskanaal, erkent de noodzaak dat gemeenten goed en intensief moeten samenwerken met alle verschillende diensten en organisaties.

We nemen afscheid van de gevangenisdirectie, keren terug naar de uitgang, en lopen vrij de wijde wereld in. Jan Willem van de Kolk, Jenny Moerman en Monique Kroom nemen afscheid; Sara Murawski, stagiair van de Wiardi Beckman heeft me intussen gevonden en samen wandelen we de lange weg terug.

Bij het asielzoekerscentrum staat Ismael (45) met Alhlam, zijn vrouw, met een marktkraam buiten het hek. Zij verkopen groenten, deegwaren en rijst aan de vluchtelingen. Ismael vluchtte dertien jaar geleden vanuit Iran naar Nederland; met zijn christelijke achtergrond wist hij zich niet meer veilig. Jarenlang hebben zij in asielzoekerscentra gebivakkeerd maar nu heeft hij, met zijn gezin, de Nederlandse nationaliteit gekregen. Hij is een tevreden mens; zijn kinderen gaan naar school en hij verdient zijn brood op de markt in Musselkanaal, in Stadskanaal en hier, bij het vluchtelingencentrum. Zijn klanten bedient hij in vele talen; sommige mensen kent hij goed, anderen zijn maar er enkele weken en worden dan uitgezet. Anakit Natevosjan, (33) zit in een rolstoel; zij is afkomstig uit Armenië, en is een gescheiden moeder. Haar kinderen zijn nog in Armenië; ze wacht op uitzetting. "Maar terug kan ik niet," zegt ze, "ik wacht nu op een besluit van de regering. Kunt u iets voor me doen?" Ze koopt wat tomaatjes, rijst en een oude zwijgende mevrouw, een landgenote, duwt Anakit in haar rolstoel terug naar het uitzetcentrum. Sara en ik kijken elkaar aan; zij heeft met iemand anders staan praten, met een gelijkaardig, uitzichtloos verhaal.

Het is al lang voorbij het middaguur; we wandelen in de richting van Musselkanaal wanneer onverwacht een auto stopt; het is Monique Kroom, het raadslid. Ze neemt ons mee, en in een zuchtje zijn we zo vier, vijf kilometer opgeschoten.

"Musselkanaal," vertelt ze "was tot in het begin van de jaren zestig de centrumgemeente in dit gebied. De plaatselijke LTS had in die jaren wel acht klassen in het eerste jaar. Maar dat veranderde toen Philips een fabriek vestigde in Stadskanaal. Daar konden tweeduizend mensen werken. Zij stelden eisen aan voorzieningen die er moesten komen, scholen, een theater en bibliotheek. Zo groeide Stadskanaal uit tot de centrumgemeente, en bleef Musselkanaal achter. Philips is intussen al weer verdwenen uit Stadskanaal; de vraag is nu, wat willen we met Musselkanaal?"

Jongeren met talent trekken ook hier weg, zoals overal op het platteland. Ze gaan studeren in de stad en keren zelden terug naar de dorpen waar zij opgroeiden. De mensen die achterblijven, zeker hier in deze streek, zijn veelal lager opgeleid met geringe kansen op de arbeidsmarkt, ouder en in veel gevallen aangewezen op een uitkering en zorg. Gemeenten, zoals Stadskanaal, zien hun bevolking in aantallen teruglopen, en tegelijk is het beroep op zorg en maatschappelijke ondersteuning relatief gezien groter dan in meer stedelijke, rijkere gebieden. De vraag is daarom terecht: wat willen we met Musselkanaal? Hoe kunnen dorpen leefbaar blijven waar buiten de dienstensector nauwelijks werk is, en vrijwel geen 'toegevoegde economische waarde' wordt gecreëerd?

We rijden met de auto naar het station van Musselkanaal. Op het perron staat een eenzaam schuilhokje van beton en glas, en verder is er alleen een rails die op de horizon verdwijnt in een stip. Slechts heel af en toe komt hier een stoomtrein aan. Vanaf het perron is er uitzicht op een landschap zo groots en zo wijs dat de vraag als een echo terugkeert: Wat doen we met Musselkanaal?

De landelijke overheid heeft hier windmolens bedacht, ongeveer zeventig. Dat vindt de bevolking niet zo leuk. Ze hebben de hakken in de zwarte grond gezet. Geen windmolens in de Drentse monden; geen windmolens in Musselkanaal, zeggen burgers verenigd in actiegroep 'Storm'.

Een van de ruiten van het schuilhuisje op het perron is gebroken. Door de wind of een steen?

In Stadskanaal ontmoeten we Femmia Haverkamp. Zij geeft leiding aan het Training & Diagnose Centrum. Mensen met een uitkering moeten zich hier melden en binnen een week worden zij aan het werk gezet en opgeleid tot een niveau vanwaar men binnen drie maanden naar een betaalde baan kan worden geleid. Femmia Haverkamp is optimistisch over de Wet Werk naar Vermogen. In het verleden werden mensen beoordeeld op wat zij niet konden en op die basis kregen zij een uitkering, legt ze uit. Dat idee wordt nu omgedraaid. Er wordt gekeken naar wat mensen wel kunnen. Femmia Haverkamp: "Door mensen hun kracht en mogelijkheden te laten gebruiken, kunnen zij veel meer dan ze aanvankelijk dachten. Wij laten werkgevers zien wat mensen kunnen. En werkgevers hebben heus echte banen, juist omdat nu zoveel mensen met pensioen gaan. Er is echt werk, op elk niveau."

Het is een optimistisch geluid, gelukkig maar. Tegen half vijf in de middag zoek ik een bus op die me binnen een uur naar het station van Emmen rijdt. Vandaar neem ik de trein naar Zwolle en verder naar Goes. Het eerste stuk ploffen Manon, Cynthia, Aylin, Joas, Lonneke en Mare naast me neer. Ze hebben twee dagen een survivaltocht gemaakt, ergens in de buurt van Emmer Compascuum en Zwartemeer. Ze zijn doodop van het graven in het bos, van dertig kilometer fietsen, van het kruipen, het hollen en zwemmen in een kanaal, midden in de nacht. De training hoort bij hun studie sociaal agogisch werk aan het ROC Zwolle, vertellen ze en volgend jaar, daarop verheugen zij zich zozeer, starten ze met een inloophuis voor zwerfjongeren in Zwolle. Opeens herinner ik me het briefje van de meiden op het perron van het ROC Zeeland uit Goes. "Jij verdient, zo af en toe, een compliment. Je bent uniek" Ik laat het lezen aan de uitgeputte leerlingen uit Zwolle; ze hebben het complimentje uit Zeeland verdiend.

10. Over het kleine ziekenhuis en Pier en Pal, de 27ste etappe... Stadskanaal en Nieuwe Pekela

Onderstaande is een verslag van Jan Schuurman Hess, gepubliceerd op www.voettochtvanjan.nl op 28 november 2011.

Bij vertrek uit Zeeland, woensdagmiddag, zit ik in het zonnetje, zonder jas, zonder trui, op het perron. Het is mild, vredig herfstweer. Aan de zachte herfst van 2011 zal ongetwijfeld op enig moment een einde komen, maar vandaag nog niet, zeg ik in mezelf. Halverwege de middag kijk ik uit het treinraam naar buiten. We rijden Zeeland uit, West Brabant door, de Moerdijkbruggen over het eiland van Dordrecht op en vandaar via Barendrecht naar Rotterdam. Hier stap ik over in de trein naar Assen. Gouda, Utrecht en zachtjes aan valt dan de duisternis in.

Het is na zeven uur in de avond, donker, mistig en ijsig koud wanneer ik in Assen moet overstappen op een bus naar Stadskanaal. Die bus laat een half uur op zich wachten. Assen is koud, zo koud. In één keer is de herfst voorbij; de komende maanden wordt het andere koek. Groningen en Friesland staan de komende drie maanden op mijn lijstje en pas halverwege februari zal ik bij Zurich de Afsluitdijk oversteken... Sneeuw, ijs, en stormwinden? Of zal alles mee vallen en krijgen we een kwakkelwinter? Voorlopig is er geen enkele aanwijzing, anders dan mistige kou op een donker en verlaten busstation in Assen.

De rit naar Stadskanaal duurt een uur. Ergens, over een brug een doodlopende weg op, achter een boerderij, een schapenwei en een varkenswei vind ik de blokhut waar ik zal overnachten. Het is koud en vochtig. De volgende ochtend ontdek ik een slak op mijn rechtersok. Met haastige spoed wandel ik de dag tegemoet.

In Stadkanaal staat een ziekenhuis, met tweehonderd bedden. Het is het basisziekenhuis voor zuidoost Groningen en Noordoost Drenthe, een gebied met 82.000 inwoners. Het Refaja ziekenhuis is van groot belang voor de mensen in de streek. Mensen lopen hier in en uit; het is een eenvoudig, gemakkelijk bereikbaar en toegankelijk ziekenhuis. In tegenstelling tot de nieuwste ziekenhuizen waar je getroffen wordt door glanzende vloeren en muren, winkels en drank en eetgelegenheden, is eenvoud hier het sleutelwoord. Opvallend, voor een Zeeuws buitenstaander, is dat het personeel de patiënten in de ingangsruijnte herkent, aanspreekt en helpt waar nodig en wenselijk. Uit alles straalt vertrouwen en een menselijke maat. Het Refaja ziekenhuis, met tweehonderd bedden en 850 mensen in dienst is voor de streek ook een belangrijke en grote werkgever. Het ziekenhuis heeft een "omzet" van ongeveer 60 miljoen euro per jaar. Wethouder Jan Willem van der Kolk, die vorige week met me mee wandelde, raadde me aan daar eens te gaan praten; hij regelde een afspraak voor me met Guus Bruins en Hans Bellers, bestuurslid van de lokale PvdA afdeling. Het kleine ziekenhuis wordt evenwel in haar voortbestaan bedreigd. Dat heeft te maken met de drang naar schaalvergroting zoals die door zorgverzekeraars wordt geforceerd. Vooral kleinere ziekenhuizen die op het platteland de gespecialiseerde basiszorg verzekeren worden bedreigd.

Het Refaja ziekenhuis in Stadkanaal werd in 1968 geopend na een initiatief vanuit de Synode van de Nederlandse Hervormde Kerk. Het gebouw kostte indertijd zeven miljoen gulden, dat wil zeggen drie tot drie en een half miljoen euro. De geschiedenis van het ziekenhuis is bij het veertigjarig bestaan van het ziekenhuis in een prachtig boek beschreven door dr. Albert Moesker, die jarenlang als anesthesist aan het ziekenhuis was verbonden. Het Refaja is in die veertig veranderd, zoals de zorg ingrijpend is veranderd. "De ziekenhuizen, ontstaan uit naastenliefde en op enkele gemeentelijke uitzonderingen na, zijn allen opgericht uit reformatische of katholieke gemeentes. Nu zijn het zonder uitzondering bedrijven geworden die worden afgerekend op doelmatigheid en efficiëntie. Sprak het ziekenfonds vroeger over patiënten, de zorgverzekeraar sprak al gauw over cliënten en nu hanteert men zelfs de term schadeposten! Verrichtingencijfers en bedbezetting heten nu productiecijfers," concludeert dr. Moesker in zijn herinneringsuitgave over het Refaja. Ook voorziet hij, mede door de verregeraande specialisaties in de zorg, nieuwe fusies van ziekenhuizen in de 'Ommelanden'.

Samen met Hans Bellers word ik ontvangen door algemeen directeur Guus Bruins en zijn financiële rechterhand Bas Streijker in de bestuurskamer van het Refaja ziekenhuis. Guus Bruins, opgeleid als algemeen en tropenarts, is sinds 2005 algemeen directeur. Hij vertelt ons dat het Refaja "in een dunbevolkt gebied een brede basiszorg aanbiedt. Voor sommige complexe aandoeningen, zoals bij de longchirurgie, alvleesklierkanker en kanker in de blaas en bloedvaten, worden patiënten al doorverwezen naar het academisch ziekenhuis in Groningen maar voor het overgrote deel van de zorg staat het Refaja in, dichtbij de mensen, goed bereikbaar en kwalitatief op orde. Guus Bruins: "Maar een klein clubje mensen dat elkaar steeds maar toespreekt op steeds verschillende bijeenkomsten in het land, stuurt aan op schaalvergroting en concentratie. De kosten van de zorg worden met die ontwikkeling aantoonbaar opgestuwd, de zorg wordt steeds voor steeds meer mensen op het platteland steeds verder weg georganiseerd en niemand lijkt dat te willen erkennen. De politiek, met de huidige minister van Volksgezondheid Schippers voorop, maakt de bevolking bang met uitspraken dat ze af wil van kleine ziekenhuizen 'omdat er weer eens een verkeerde knie is in gezet en dat een hersteloperatie noodzakelijk is'".

Guus Bruins kijkt ons even aan. "Wij leveren topkwaliteit en we hebben nog nooit, nog nooit een hersteloperatie aan een knie moeten uitvoeren. Iedereen neemt die beweringen van de minister klakkeloos over; er is geen enkele feitelijke grond voor zulke beweringen. De politiek heeft echt weinig verstand van zaken en kent de feiten niet. Een basisziekenhuis zoals dat van ons -en daarvan zijn er veertig in Nederland- is aanzienlijk veel goedkoper dan de zogenaamde 'topgebonden ziekenhuizen' en kwalitatief doen wij er niet voor onder. Het is wetenschappelijk echte onzin dat volumennormen (het aantal operaties die jaarlijks

worden uitgevoerd door een arts) iets zeggen over de kwaliteit van de zorg. Zorgverzekeraar Menzis, die hier in het oosten en het noorden van het land vrijwel een monopolie heeft, zegt dat in Groningen gewoon een ziekenhuis gesloten moet worden. En dat plan gaat stap voor stap. Mensis zegt dan bijvoorbeeld dat ze een KNO-arts niet meer vergoeden en dus die specialisatie uit een ziekenhuis weghalen. Op die manier, heel strategisch, haal Menzis een centrale discipline uit een algemeen basisziekenhuis weg. Immers, diezelfde Keel Neus en Oor arts werkt wel intensief samen met zijn andere collega's en zij kunnen in veel gevallen niet zonder hem. Dus, door een KNO arts uit een ziekenhuis weg te nemen, ondermijnt Menzis het hele ziekenhuis en komt haar voortbestaan in gevaar. Dat is precies waar Menzis op uit is. Het is niet in belang van de burgers; het is niet in het belang van het beheersen van kosten in de zorg en het is niet in het belang van de kwaliteit van de zorg. " Dr. Bruins wijst er op dat de reistijden voor de mensen op het platteland straks wel een uur of meer autorijden kan betekenen. Die reiskosten komen natuurlijk voor de burgers en vanzelfsprekend zullen de mensen met de kleine beurs daarvan de dupe zijn. Je zal maar een kind in Groningen in het ziekenhuis hebben, of als oude dame een echtgenoot willen bezoeken... Dr Guus Bruins: "Het is een klein clubje mensen die de zorg in dunbevolkte gebieden aan het slopen is. Zij zetten in op schaalvergroting terwijl iedereen weet, we hebben ervaringen genoeg, dat dit tot hogere kosten leidt, tot verlies van banen en verlies van de menselijke maat. De markt werkt niet en zorgverzekeraars maken met hun grote macht alles kapot." Dr. Bruins moet weer aan de slag; Hans Bellers en ik moeten de wijde wereld in, te voet in de richting van Nieuwe en Oude Pekela en Winschoten. We nemen afscheid en enigszins beduusd door het gesprek wandelen we de grijze ochtend tegemoet.

Hans Bellers is bestuurslid van de PvdA afdeling in Stadskanaal. Hij is recentelijk met pensioen gegaan bij Wedeka, de sociale werkvoorziening in de streek. Hij was daar verantwoordelijk voor de scholing van de werknemers. "Mijn oude baas," vertelt hij terwijl we langs het kanaal lopen wat ooit in opdracht van de stad Groningen werd aangelegd, "zei me laatst nog dat het maar goed is dat ik de huidige ontwikkelingen niet meer meemaak. De bezuinigingen die dit kabinet forceert, breken ons werk eigenlijk volledig af. Afschuwelijk. Wedeka is de grootste werkgever in de streek na het vertrek van Philips uit Stadskanaal naar de lage loon landen."

Stadskanaal is een bijzondere gemeente. Er wonen wel 20.000 mensen in de fusiegemeente maar beeldbepalend zijn niet de verschillende wijken, maar het eindeloos lange kanaal waaraan grote en kleine huizen staan. Achter het eigenlijke kanaal en evenwijdig daaraan, lag het boerendiep, waarlangs de boerderijen gevestigd werden. Achter de boerderijen lag een eindeloze vlakte van landerijen, tot aan de Pekela's toe.... Leeg, leeg land. Nu nog steeds, zo blijkt, wanneer we een weg in slaan die haaks loopt op het kanaal van de stad, is het land leeg zo ver je kunt kijken. We volgen weg langs een kleine vaart en tot aan Nieuwe Pekela komen we geen huizen of boerderijen tegen. Het is een wandeling van zeker anderhalf uur. De wereld is hier stil en onaangedaan. Het is grijs en koud.

Al wandelend spreken we over het verzet tegen de komst van de windmolens in deze regio. De landelijke overheid wil zeventig bijna tweehonderd meter hoge windmolens plaatsen op de grens van Drenthe en Groningen. De door Den Haag aangewezen locaties roepen massale protesten op. Toch denkt Hans dat er wel degelijk ruimte is voor de windmolens, zo lang dat maar kan in overleg en harmonie met de omgeving. Waar die ruimte dan is, laten we hier maar in het midden, maar er is weinig fantasie voor nodig om hier ergens windmolens te tekenen op de rechte, strakke lijnen van het lege land.

Na enkele uren wandelen bereiken we de bebouwing van Nieuwe Pekela. Eenvoudige huizen en boerderijen, de één opgeknapt, de ander verloren in de tijd, staan in het gelid, de gevels schuin op de weg langs het kanaal. Halverwege het langgerekte dorp zien we een wat scheef gezakt café. We kunnen niet goed zien of het geopend is. De voordeur van het café lijkt lang geleden gesloten. Door de ramen zien we

niet veel. Hans en ik proberen via een scheef gezakte donkerbruine, houten deur aan de zijkant van het pand of we naar binnen kunnen. Het kan.

We komen terecht in een overvolle, andoienlijke rommel en zien dat achter donkerbruine gordijnen aan de voorzijde van het pand wel degelijk zoets als een café gevestigd is. Aan een grote ronde tafel met een tapijt zitten twee mannen, beide met een reeks flesjes bier voor zich. Een van de mannen rookt shag; de vingertoppen van wijs- en middelvinger zijn bruin van de nicotine. We vragen of we een bakje koffie kunnen krijgen. Dat kan; we worden hartelijk welkom geheten; één van de twee mannen, Pier, staat op en verdwijnt via een gordijn naar achteren. Even later keert hij terug; zijn vrouw neemt de lege flesjes bier van tafel en brengt ons koffie, met een roze koek.

Het café vertelt Pier, de kastelein, moet zeker 120 jaar oud zijn. Er is in die tijd niet veel veranderd. Dat weet hij eigenlijk zeker... Goed, ja, er staat een Speedway motor voor de ingangsdeur aan de voorkant. Niet zonder reden want ooit, lang geleden werd Pier's zoon daarop Nederlands kampioen. "Dat was prachtig, en ik was zo trots, maar ja... ik kon er ook niet goed tegen. Ik vond het te spannend... mijn hart... Het was niet goed. Maar we hebben zijn motor nog... Dat is mooi, uniek."

Zijn enige klant glimlacht. Hij heeft ook wel eens gewandeld, acht, tien kilometer door het veld, voor de jacht. Schieten was zijn hobby; ooit werd hij Nederlands kampioen kleiduiven schieten, in Goes. En op jacht schoot hij eens een doublet vossen. Nu komt dat er niet meer van, vertelt hij. Pier en zijn enige klant vertellen ons dat je kort over de grens, in Duitsland, zo lekker en veel kunt eten. Dat is wel het mooie van Duitsland vinden ze alle twee. Dat je in Duitsland veel eten krijgt en grote schnitzels. Verder, vertellen ze, is het caféleven ook niet meer wat het geweest is. Pier begon het café ooit met Pal, zijn maat. Maar Pal is al lang dood. Pier staat op en opent een hoge staande koelkast. Die is van onder tot boven gevuld met flesjes bier. Hij neemt er twee, één voor zijn gast en één voor zichzelf. Zijn zoon die kampioen werd op de Speedway motor drinkt niet, vertelt hij, en dat is goed. Niet drinken is beter, maar ja... Klak, het dopje vliegt van het flesje alsof het een tovertrucje betreft...We nemen afscheid; voor de koffie hoeven we niet te betalen. Beide mannen wensen ons vooral nog een goede wandeltocht.

Onthoud het maar voor als je ooit in Nieuwe Pekela bent: bij Pier en Pal, al is Pal al dood en is het caféleven niet meer wat het geweest is... maar toch.... Onthoud u het maar.